

Energistyrelsen

Evaluering af VE-ordningerne - sammenfatning

Evaluering af VE-ordningerne - sammenfatning

ISBN: 978-87-94447-39-3

© Energistyrelsen, 2026

Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Udgivet af:
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

www.ens.dk
Telefon: +45 3392 6700
E-mail: ens@ens.dk

Version: 1.0
Versionsdato: 30.01.2026

Forsidefoto: AdobeStock

Indhold

Evalueringens ophæng og konklusioner	3
Baggrund	4
Hovedkonklusioner	4
Grøn pulje.....	5
Nøgletal for grøn pulje	5
Værditabsordningen og salgsoptionsordningen.....	6
Nøgletal for værditabsordningen og salgsoptionsordningen.....	6
VE-bonusordningen.....	7
Nøgletal om VE-bonusordningen.....	7

Evalueringsens ophæng og konklusioner

Det blev med *Aftale om ordninger til fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energi 2019* besluttet at evaluere de fire vedvarende energiordninger (VE-ordninger) grøn pulje, værditabsordningen, salgsoptionsordningen og VE-bonusordningen. Formålet med evalueringen er at vurdere, om ordningerne har den ønskede effekt for fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energiprojekter. Det blev med *Klimaaf tale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023* besluttet at udskyde evalueringen.

Nærværende notat samler de væsentligste konklusioner og nedslagspunkter på tværs af evalueringens to overordnede dele:

- *Evaluering af Vedvarende Energiordninger*, rapport udarbejdet af Rambøll på vegne af Energistyrelsen.
- *Dataopgørelse over VE-ordningerne 2020-2025*, udarbejdet af Energistyrelsen.

Rapporten *Evaluering af Vedvarende Energiordninger* er gennemført efter samme principper og på samme teoretiske fundament, som baselineundersøgelsen fra 2022, der havde til formål at undersøge, hvorvidt og hvordan de tidligere VE-ordninger, køberetsordningen, værditabsordningen og grøn ordning, havde påvirket lokal- og kommunal opbakning til etablering af VE-anlæg. Baselineundersøgelsen blev udarbejdet af Rambøll, og kan findes på Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk. Rapporten *Evaluering af Vedvarende Energiordninger* består, som baselineundersøgelsen, af en kvantitativ og en kvalitativ del. Datagrundlaget til den kvantitative del er indsamlet gennem en spørgeskemaundersøgelse med deltagelse af mere end 5.000 borgere i relevante områder af landet. Den kvantitative del indeholder desuden et spørgeskemabaseret eksperiment, der er anvendt til at afdække, om VE-ordningerne påvirker naboers holdning til etablering af VE-anlæg nær deres bolig. Datagrundlaget for den kvalitative del er indsamlet gennem interviews med 10 kommunale udvalgsforpersoner, der har vedvarende energi som en del af udvalgets ansvarsportefølje.

Dataopgørelse over VE-ordningerne 2020-2025 er et deskriptivt billede på, hvordan de fire ordninger er benyttet. Opgørelsen tager udgangspunkt i ca. 55 etablerede projekter, der har modtaget en byggetilladelse efter 1. juni 2020, og dermed er omfattet af reglerne for alle fire VE-ordninger.

Baggrund

De fire eksisterende VE-ordninger har til hensigt at fremme lokal og kommunal opbakning til udbygningen med vindmøller og solceller og betales af opstillerne. I 2020 blev ordningerne VE-bonusordningen, grøn pulje og salgsoptionsordningen indført, mens værditabsordningen er indført i 2009 og i 2020 justeret og videreført. Ordningerne er sidenhen justeret ad flere omgange.

Oversigt over de fire VE-ordninger, der skal sikre hensynet til lokale borgere og naboer til vedvarende energianlæg, solcelleanlæg og landvindmøller.

Ordning	Beskrivelse
Grøn Pulje	Ordningen giver naboer, borgere og øvrige i kommunen mulighed for at søge midler fra grøn pulje til et projekt i kommunen. Grøn pulje administreres af kommunen og betales af opstilleren. Puljens størrelse afhænger af anlæggets størrelse. Ordningen er indført med <i>Aftale om ordninger til fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energi 2019</i> og trådte i kraft 1. juni 2020.
Værditabsordningen	Ordningen giver naboer mulighed for at søge om erstatning for værditabet på deres bolig, som skyldes opstillingen af et vedvarende energianlæg. Hvis der bliver tilkendt værditab, betaler opstilleren af det vedvarende energianlæg værditabet. Ordningen blev indført med Energifaften i 2008. Med <i>Aftale om ordninger til fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energi 2019</i> blev ordningen justeret, og den justerede ordning trådte i kraft 1. juni 2020.
Salgsoptionsordningen	Ordningen giver de nære naboer mulighed for at sælge deres bolig til opstiller inden for det vedvarende energianlægs første driftsår, hvis der tilkendes et værditab på boligen. Ordningen er indført med <i>Aftale om ordninger til fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energi 2019</i> og trådte i kraft 1. juni 2020.
VE-Bonus	Ordningen giver de nære naboer mulighed for at modtage et årligt, skattefrit beløb baseret på en andel af anlæggets elproduktion og elprisen det foregående år. Ordningen er indført med <i>Aftale om ordninger til fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energi 2019</i> og trådte i kraft 1. juni 2020.

Hovedkonklusioner

Evalueringsens resultater peger på, at VE-ordningerne understøtter kommunernes arbejde med planlægning af konkrete VE-projekter. Flere af de adspurgte lokalpolitikere opfatter VE-ordningerne som et sikkerhedsnet for de berørte naboer og som et nødvendigt redskab i dialogen med lokalsamfundene.

Evalueringen viser, at der er stor efterspørgsel på midlerne i grøn pulje, mens tilslutningsgraden til VE-bonus, som kompenserer de nærmeste naboer skattefrit, indikerer, at ordningen ikke benyttes til fulde.

Evalueringen peger overordnet på, at de gældende VE-ordninger har begrænset betydning for borgernes holdning til etablering af VE-anlæg nær deres bolig. Der er mindre, omend statistisk signifikante, positive effekter af salgsoptionsordningen og VE-bonus-ordningen på naboers opbakning til etablering af VE-anlæg. De statistisk signifikante effekter er kun fundet blandt borgere, der endnu ikke er naboer til et VE-anlæg, men bor i områder, hvor det er teoretisk muligt at blive nabo til et VE-anlæg i fremtiden og ikke for den gruppe af respondenter der allerede er naboer til et VE-anlæg.

Evalueringsens resultater ligger i tråd med baselineundersøgelsen fra 2022, der omfattede de VE-ordninger, der var gældende frem til 2020 (værditab, køberetsordningen og grøn ordning). Baselineundersøgelsen fandt ikke empirisk opbakning til, at de tidligere VE-ordninger - samlet set eller hver for sig - fremmede lokal opbakning til etablering af VE-anlæg i nærheden af naboers bolig.

Grøn pulje

Nøgletal for grøn pulje

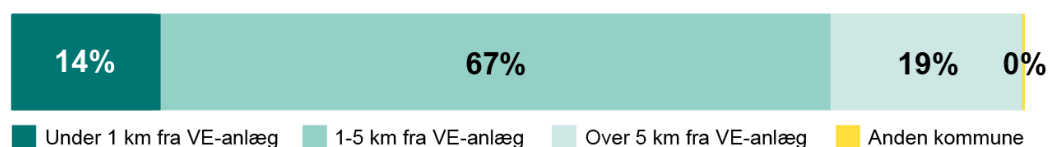
På tidspunktet for dataopgørelsen var der samlet indbetalt **123 mio. kroner** til grøn pulje fordelt på 55 VE-anlæg.

I grøn pulje er der ansøgt for flere midler, end der har været til udmøntning. Det samlede ansøgningsbeløb svarer til, at der er ansøgt for ca. **250 pct. af det samlede beløb**, der er udmøntet.

I Rambølls kvalitative undersøgelse peger de adspurgte lokalpolitikere på grøn pulje som den mest relevante af ordningerne for kommunens dialog med lokalsamfundene. Det er kommunerne, der allokere midlerne fra grøn pulje og fastsætter rammerne for udmøntning i et administrationsgrundlag.

Dataopgørelsen viser, at ca. 80 pct. af grøn pulje-midlerne er tildelt projekter, der ligger inden for en afstand af 5 km fra VE-anlægget, hvilket indikerer, at midlerne fra grøn pulje bliver udmøntet forholdsvis tæt på de nære naboer.

Tilsagn til ansøgte projekter (% af kr.)

Værditabsordningen og salgsoptionsordningen

Nøgletal for værditabsordningen og salgsoptionsordningen

196 naboer til VE-anlæg har fået tilkendt et værditab på deres bolig.

8 pct. er det gennemsnitlige vurderede værditab på tværs af alle afgørelser med et tilkendt værditab. Det svarer til knap 100.000 kr. pr. afgørelse.

118 mio. kroner er den samlede værdi af de 68 salgsoptioner, der er tilkendt siden de nye VE-ordninger trådte i kraft.

I Rambølls kvantitative undersøgelse af effekten af VE-ordningerne ses der ingen statistisk signifikante effekter af værditabsordningen. For borgere, der bor i områder, hvor det er teoretisk muligt at blive nabo til et VE-anlæg i fremtiden, ses der en mindre, omend statistisk signifikant og positiv effekt af salgsoptionsordningen.

Dataopgørelsen viser, at der er foretaget værditabsvurderinger for ca. 30 pct. af beboelsesejendommene i den gebyrfrie zone (inden for 200 m af solcelleanlægget og 6 gange møllehøjde fra nærmeste landvindmølle). Der er dermed ca. 70 pct., som kunne ansøge gebyrfrit, der ikke har gjort brug af ordningen. En forklarende faktor kan være, at ejere af beboelsesejendomme indgår en frivillig aftale med opstiller omkring værditab. Ved indgåelse af en sådan frivillig aftale, frafalder retten til at få tilkendt værditab gennem værditabsordningen.

Herudover kan en forklaring være, at nogle ejere af beboelsesejendomme vælger at trække anmeldelsen tilbage inden Taksationsmyndighedens vurdering, hvis ejeren vurderer, at det etablerede anlæg ikke medfører et værditab. Endelig kan en forklaring være, at ejeren af beboelsesejendommen har valgt ikke at søge ordningen eller ikke har ansøgt inden for den givne frist. Omfanget af de ovenstående faktorer samt andre mulige årsager indgår ikke i dataopgørelsen.

VE-bonusordningen

Nøgletal om VE-bonusordningen

40-50 pct. af alle beboelsesejendommene beliggende i en VE-bonuszone modtog VE-bonus i 2024. Herunder modtog 175 solcellenaboer gennemsnitligt ca. 2.600 kr. i VE-bonus, mens 136 landvindmøllenaboer modtog gennemsnitligt ca. 7.000 kr. i VE-bonus.

I Rambølls kvantitative undersøgelse af effekten af VE-ordningerne er der ingen statistisk signifikante effekter af VE-bonusordningen for naboer til eksisterende VE-anlæg. For borgere, der bor i områder, hvor der er teoretisk muligt at blive nabo til et VE-anlæg i fremtiden, er der en mindre, omend statistisk signifikant, positiv effekt af VE-bonusordningen.

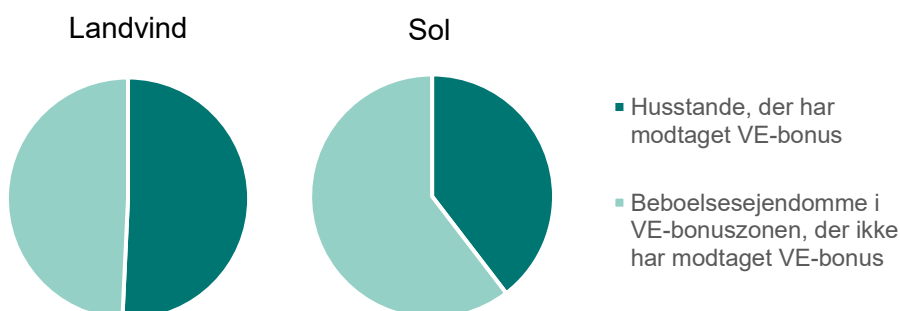
Dataopgørelsen viser en tilslutning til VE-bonusordningen på 40 pct. for solcelleprojekter og på 51 pct. landvindmølleprojekter for produktionsåret 2024, dette er illustreret i nedenstående figur. Tilslutningsgraden til VE-bonusordningen er beregnet ved at sammenholde antallet af husstande, der modtager VE-bonus med antallet af beboelsesejendomme, der ligger indenfor VE-bonuszonen (inden for 200 m af et solcelleanlæg, eller inden for 8 gange møllehøjde for landvindemøller).

For de beboelsesejendomme, hvor en husstand ikke har anmodet opstiller om at modtage VE-bonus, kan både gælde, at husstanden har været medvirkende til opstilling og at boligen er blevet opkøbt eller står tom. Der kan også være husstande, der er berettigede, men ikke aktivt har anmodet opstiller om at modtage VE-bonus.

En tilslutningsgrad på 40-50 pct. indikerer, at ordningen ikke benyttes til fulde.

Borgerne omkring et kommende VE-projekt får officiel information om VE-bonus i forbindelse med det lovpligtige offentlige informationsmøde, der afholdes i projekternes planlægningsfase. Der er ikke i lovgivningen fastsat krav om yderligere information til borgerne om VE-bonus, udover den der gives på det offentlige møde, hverken i forbindelse med at anlægget idriftsættes eller i løbet af anlæggets driftsperiode.

Modtagere af VE-bonus

Energistyrelsen